

Referat af møde i Styregruppen (SG12) for Biodiversitet og Terrestriske Naturdata

Torsdag den 13. november 2003, kl. 10-16 hos DMU, Silkeborg

Deltagere:

Hans Løkke (HL), DMU, TERI (ordstyrer)
Jonna Moesgaard (JM), Aarhus Amt
Christian Tønnesen (CT), Fyns Amt
Niels Schou (NS), Nordjyllands Amt
Jesper Fredshavn (JF), DMU, VIBI
Bjarne Sjøgaard (BS), DMU, VIBI
Knud Erik Nielsen (KEN), DMU, TERI (referent)

Afbud fra:

Henning Noer (HN), DMU, VIBI
Richard Bradshaw (RB), DGU
Kim Larsen (KL), Kbh. Kommune
Lisbeth B. Andersen (LBA), SNS
Iben Margrethe Thomsen (IMT), FSL

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Meddelelser
3. Tekniske anvisninger (a: arter; b: naturtyper)
4. Tilbage melding på pilotprojekterne (a: arter; b: naturtyper)
5. Status for dataprocedure
6. Status for stationsudpegningen
7. Mødet i "udlisteringsgruppen"
8. Køreplan for Natur- og artsprogrammet
9. Småbiotop-program
10. Kvalitetssikring
11. Eventuelt

Ad. 1 Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt.

Ad. 2 Meddelelser

BS og KEN deltog i en workshop omhandlende "Favourable conservation status for species and habitats" i Østreg. Sammen med Skov- og Naturstyrelsen bidrog B-FDC med indlæg om "den danske model". De faglige kriterier er krumtappen i modellen. Forsøgene på at fastsætte essentielle tærskelværdier (de absolutte bundgrænser) "triggers for restoration", som medfører forpligtelse til genopretning, vil være helt centrale elementer i udviklingen af modellen. Tilbage meldingen fra specielt Kommissionen [hvilken – EU ?] var meget positiv.

Fagdatacentret har besluttet at oversætte centrale baggrundspapirer - herunder nogle udsnit af KGB - og udsende dem til EU's diskussionsforum "CIRCA".

JF omtalte et projekt mellem DMU og amterne om naturplanlægning, som vil udvikle metoder, der vil kunne anvendes til den fortsatte kortlægning. [er der en bedre formulering ?]

Ad. 3a TA for Arter og 4a Tilbage melding på pilotprojekterne for arter

Erfaringer med afprøvningen af artsovervågningen i pilotprojekterne vil blive diskuteret med aktørerne på fagdatacentrets workshop den 20. november.

På grund af de sene fremsendelser af TA for arter havde styregruppen ikke haft tilstrækkelig tid til at studere dem i detaljer. Styregruppen godkendte de fremsendte TA for arter som skal overvåges i 2004 med forbehold for evt. kommentarer som skal indsendes inden 21. november til fagdatacentret. Desuden inddrages faglige kommentarer fra amtsmedarbejdere i forbindelse med workshoppen om artsovervågning den 20. november.

Styregruppen gav grønt lys for at TA til overvågning af arter i 2004 udsendes til de personer i amterne som har med artsovervågning at gøre og som deltager i mødet. TA indeholder foreløbige oversigter over tidsforbrug og økonomi. Mødets formål er af rent faglig karakter til afklaring af metoder og faglige kompetencer i amterne, og den overordnede ressourcesætning er som sådan ikke til drøftelse her.

TA for arter hvor overvågning tidligst begynder i 2005 foreligger kun i udkast eller [sludder - skal der ikke stå og eller men ??] vil blive fremsendt til styregruppen inden 1. december til godkendelse. Samtlige TA'er vil holde sig inden for den udstukne årlige ramme for artsovervågningen på de 2,4 mill. kr., men den endelige fordeling på amter vil først være på plads når TA'erne foreligger. CT var bekymret for amternes reaktion på TA for arter. Der vil være et løbende behov for evaluering og justeringer af TA'erne i takt med at overvågningen gennemføres ligesom der vil være behov for at styregruppen drøfter en koordinering af overvågningen af arter i de enkelte år inden for de udstukne økonomiske rammer.

For flere artsgrupper som Vertigo-snegle og flagermus samt måske mosser og natsommerfugle, vil der ikke være den nødvendige ekspertise til stede i amterne og det vil her være hensigtsmæssigt at man koordinerer overvågningen i forhold til den eller de eksperter der måtte være til rådighed. Styregruppen har taget dette til efterretning og vil drøfte dette nærmere i 2004.

Til overvågningen af fugle er der årligt afsat 0,6 mill. kr., og i det fremsendte udkast til TA er der givet en oversigt over hvilke ynglefuglearter de enkelte amter skal overvåge med angivelse af frekvens. Styregruppen efterlyste i den forbindelse en oversigt over hvilken økonomi de enkelte amter vil have til rådighed til at løse opgaverne, idet amtsrepræsentanterne i styregruppen var af den opfattelse at den skitserede overvågning ikke kunne gennemføres inden for de 0,6 mill. kr. Fugleovervågningen afventer en evt. aftale med Dansk Ornitologisk Forening (DOF) idet det vil være fornuftigt at inddrage DOF's eventuelle kommentarer i den tekniske anvisning.

Ad. 3b TA for Naturtyper og 4b Tilbage melding på pilotprojekterne for naturtyper

JF fremlagde et notat som redegjorde for de væsentligste ændringer i den tekniske anvisning. Den tekniske anvisning for naturtyper blev herefter godkendt med en bemærkning om at gullisten skal nævnes i forbindelse med afsøgningen af karakteristiske arter. Den endelige taxonliste vil blive vedlagt snarest.

I forbindelse med den afsatte ressource til kortlægning ønskede CT at det skal være synligt hvad der er relateret til opgaver på stationen, og hvilke der ikke er stationsrelaterede. Det blev vedtaget at udgifter til det stationsforberedende arbejde, jfr. TA for naturtyper, blev anført under denne og at udgifterne til kortlægning i øvrigt blev opført på selvstændig "konto" hørende til den kommende vejledning TA for kortlægning.

Ad 5. Status for dataprocedure

Tidsplanen for arbejdet med dataprocedure blev taget til efterretning med en bemærkning om at DMU's programmer til kvalitetssikring af data forventes at skulle anvendes af amterne.

Ad 6. Status for stationsudpegningen

Det udsendte notat viste oversigten over intensive stationer i NOVANA. Det bør tilstræbes at harmonisere de tilgængelige oplysninger så meget som muligt.

Ad 7. Mødet i "Udliciteringsgruppen"

Styregruppen mente at det ville være problematisk hvis amterne ikke valgte samme model til fugleovervågningen. Det er ligeledes tvivlsomt om DOF's tilbud omfatter samtlige parametre i anvisningerne.

”Udliciteringsgruppen” vil snarest orientere amterne om disse overvejelser og hvilken retning processen kører i.

Ad 8. Køreplan for Natur- og artsprogrammet

Fastlæggelsen af det ekstensive stationsnet samt kortlægningen vil blive aftalt bilateralt mellem amterne og DMU. I de amter hvor kortlægningen er længst, vil det ekstensive program og evt. pilotarbejde med metodeafprøvninger i depositionsprogrammet kunne igangsættes.

Med hensyn til logistikken i naturovervågningen var styregruppen enige i [om ??] at det er bedst at sprede overvågningen af de ekstensive naturtyper hen over programperioden. Det vil også være langt lettere for amterne af planlægge overvågningen og ressourceforbruget mellem årene.

Afrapporteringen vil følge et fast paradigme som udvikles i 2004.

Ad 9. Småbiotop-program

Programmet forventes startet i 2006 med jordobservationer i 2007. I forhold til tidligere udkast omfatter formålet for overvågning af småbiotoper både strukturelle forandringer i landskabet samt floraundersøgelser. Udkastet til TA for småbiotoper blev godkendt. Der må dog forventes mindre justeringer i lyset af erfaringerne med naturprogrammets to første år, idet der lægges op til anvendelse af fælles botaniske metoder med naturtypeprogrammet for at gøre data sammenlignelige inden for det samlede delprogram.

Ad 10. Kvalitetssikring

Kvalitetssikring vil blive hovedemnet på Vand- og Naturdage den 19. januar 2004 hvor HL og NS vil forberede et fælles indlæg.

Styregruppen anbefalede at der hvert år afholdes træningskurser for naturtyper. Endvidere blev det foreslået at etablere et fælles rejsehold med eksperter fra amterne og DMU der får til opgave at foretage en stikprøvekontrol af floraregistreringen. Ressourcerne hertil skal dog først afklares.

Ad 11. Eventuelt

Næste møde (SG13) vil blive afholdt mandag den 1. marts 2004 hos Nordjyllands Amt.